

ДІЛО

ВИХОДІТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зок.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і допр.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зок., Німеччині 7-50 зок.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зок., Австрії 7-50 зок.,—
Зміна адреси 1 зок.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Про „Новий Час“ і споріднені йому органи преси.

РЕЗОЛЮЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ У.Н.Д.О. УХВАЛЕНІ НА ЗАСІДАННІ ДНЯ 15. ЛИПНЯ 1933 Р. У СПРАВІ ПРЕСИ ВИДАВНИЦТВ п. ТИКТОРА („Новий Час“, „Наш Прапор“, „Комар“ і „Народня Справа“).

Центральний Комітет Українського Національно-Демократичного Об'єднання, розглянувши справу видавництва підприємця І. Тиктора, прийняв такі постанови:

1). Не нехтуючи права на самостійність думки й критики, Центральний Комітет стверджує, що від досить довгого часу українська преса, що є власністю підприємця п. Івана Тиктора, тобто „Новий Час“, „Наш Прапор“, „Народня Справа“ і „Комар“

а) веде боротьбу зі зорганізованим в Українському Національно-Демократичному Об'єднанні табором, оклеветуючи його провід та намагаючись понизити вартість і вагу як проводу так і цілої партії, а також вагу тієї української національної преси, яку видають українські національні громадські чинники,

б) заповідає боротьбу з усіми центральними установами та їхніми керівниками, прямуючи таким чином до того, щоби підірвати довіру громадянства до тих установ і взагалі до зорганізованого українського життя, та не висуваючи зі свого боку нічого позитивного.

2). Центральний Комітет стверджує, що така пресова кампанія наносить нечисленні шкоди народній справі, а передовсім політичному зорганізованому життю народу і в першій мірі Українському Національно-Демократичному Об'єднанню. Тому Центральний Комітет не вважає можливим, щоби члени У.Н.Д.О. далі піддержували видавництва п. Тиктора.

ВИКЛЮЧЕННЯ РЕД. ДМ. ПАЛІВА З ПАРТІЇ.
ПОСТАНОВА Ц.К. У.Н.Д.О. У СПРАВІ РЕД. Д. ПАЛІВА.

Центральний Комітет стверджує, що п. редактор Дмитро Палів, виступаючи як член

Центального Комітету на сторінках преси проти партії й її проводу, ділав на шкоду партії і тим порушував партійну дисципліну. На тій підставі Центральний Комітет, згідно з устатком І. відділ Г). т. 3. організаційного статуту, рішає виключити п. ред. Дмитра Паліва з членів У.Н.Д.О.

ВИСТУПЛЕННЯ З ЧЛЕНІВ Ц.К. І ПАРТІЇ П. ПОСЛА ВОЛОДИМИРА КОХАНА І П. ПЕТРА ПОСТОЛЮКА.

Центральний Комітет приймає до відома устні заяви на засіданні Ц.К. пп. посла Володимира Кохана й Петра Постолюка про їх виступлення з членів Центрального Комітету і партії. Рівночасно Центральний Комітет визнає посла Володимира Кохана зложити посольський мандат, який він дістав з листи Українського Національно-Демократичного Об'єднання.

Над усіма тими постановами відбулося поіменне голосування. У справі преси підприємця І. Тиктора, в присутності пп. Паліва, Кохана і Постолюка, голосувало за резолюцією 26 членів Ц.К. проти трьох, стрималося від голосування 2. У справі виключення п. Дм. Паліва з партії голосувало всіх 28, в тім 25 за виключенням, і проти і двох стрималося від голосування. У справі заяви посла Кохана голосувало 28, з того двох було проти прийняття заяви, а один стримався від голосування. У справі заяви п. Постолюка, що був заступником члена Центр. Комітету, голосували всі присутні за прийняттям заяви до відома.

ЗА 4 ДНІ ДОВКОЛА СВІТУ.

Сміливий летун летить до Москви.

СЕН ЖАН. ПАТ. В год. 7.10 вечором (амер. час) перелетів туди американський летун Білі Пост, який вибрався літаком довкола світу. Його траса лету йде, як і летуна Матеріна, понад Атлантийський океан до Англії, опісля до Берліна, а через Москву, Хабаровськ, Аляску до Канади і з поворотом до Нью-Йорку. Дорогу 25.000 км. задумує перелетіти сміливий летун за 4 дні, щоби побити свій власний рекорд лету довкола світу з 1931 р.

БЕРЛІН, ПАТ. В неділю 16. липня в год. 23.40 вночі осів летун Пост на летунському майдані Темпельгоф біля Берліна. Летун повітає тисячі маси народу, які дожидали його вже від півночі. Летун заявив журналістам, що підчас лету атмосферичні умовини були не надто приємні, бо панувала густа мряка. Величезну прислугу виявив летунові механічний летун-робот, який кермував літаком. По двогодинним відпочинку, набравши бензину, відлетів Пост на схід.

ДАНІШГ, 17. 7. ПАТ. Летун Пост осів у Кенігсбергу в год. 6. щоби відпочати. Над районом зі сходом сонця відлетів понад Литву на схід.

МОСКВА, 17. 7. ПАТ. Нині вночі дожидають летуна Поста в Москві. Атмосферичні умовини не надто приємні. Віє сильний вітер та паде дощ. Полудневі вітри мабуть приведуть Поста осісти в Москві.

ЛИТОВСЬКІ ЛЕТУНИ В КОВНІ.

БЕРЛІН, 17. 7. ПАТ. З Кенігсберга надійшли вістки, що над містом появилася литовський літак „Літвінік“ з летунами Даріос та Дакіронес, які в суботу відлетіли з Нью-Йорку до Ковна. Літак окружив місто, пригрозивляючи осісти на летунському майдані в Ковні.

РІШЕННЯ РАДИ МІНІСТРІВ

ВАРШАВА, ПАТ. В суботу 15. липня п. р. рада міністрів під проводом прем'єра Єнджеєвича прийняла проект розпорядку президента, який вводить деякі зміни до закону про промислові та купецькі суди на області поморського, познанського та частинно в шлезьких воєводствах і зносить окружний суд у Сувалях, а розмежовує наново область окружних судів у Лущку, Пільську та Гродні. Одночасно рада міністрів ввела низку змін до розпорядку ради міністрів з 1927 р., який нормує винагороду для громад за підшукування приміщення для війська в мирному часі. Порішено теж залучити державні фабрики штучних погноїв в Хожові та Мосцінах в одно підприємство.

ПОЛЕКШІ В ЗАЛЕГЛИХ ПОДАТКАХ.

ВАРШАВА, ПАТ. Економічний комітет при Раді Міністрів признає деякі полєкші тим платникам, які заявляють з податками з перед 1. жовтня 1931. Саме признані полєкші зводяться до того, що уряд дарує нестягнені відсотки і карн за залегаєсть, а речинєць платності залежного податку розложити навіть на 10 років, якщо податок зайнтабульовано на нерухомостях платника. Податки незаїнтабульовані будуть платні до 4 років. У цій справі міністр скарбу видасть розпорядок. Зате над податковими полєкшами для селян покищо далі радить економічний комітет, який розглядає теж програму узорозвешення відносин на селі. Одночасно економічний комітет розглянує проект міністерства скарбу щодо відновлення промислових барстватів. З тією метою появляться розпорядок зі силою закону, який дасть задовженням промисловцям спримогу оголошити угодове поступовання без інсеренції суду, щоби осягнути від віртелів сплату довгу ратами. Тому уряд поканє ще один економічний уряд, який оочляватиме ті справи.

ВІДПРУЖЕННЯ МІЖ ФРАНЦІЄЮ ТА ІТАЛІЄЮ.

Півофіційний французький комунікат.

ПАРИЖ, ПАТ. По підписанню пакту 4-ох держав у Римі видано офіційний комунікат, у якому підкреслюється не лише дипломатичний успіх і вагу зі співпраці між Англією, Францією, Німеччиною та Італією, але найбільше оте відпруження у взаєминах між Францією та Італією. Між парафоваанням і підписанням пакту 4-ох держав відбувалася між Парижем та Римом жива виміна думок. Тоді французькі представники намагалися вияснити, як сигнатарі пакту 4-ох держав уявляють собі суть цього пакту і його виконання. Розмови ці були згідні з духом пакту Союзу Народів і виявили одностайні погляди на низку важливих питань. Наслідки цього зближення між Францією та Італією можна вже заобсервувати на господарській конференції в Лондоні, де міністри фінансів Франції та Італії з успіхом боролися „за здорової валюти“, потягнувши за собою держави вірні „золотовій валюті“. Обговорено теж політичне положення середньої Європи і щодо майбутніх випадків виявлять одностайність поглядів Франції та Італії на ці питання. Обидві держави узгодили теж свої погляди щодо роззброєння. Суперечности, які від декількох років виявлялись між тезами Франції та Італії, злагіднено теж під кінець конференції. Комунікат подає надію, що дальші розмови між представниками обох урядів, усунуть дорешти ще деякі різниці між обома державами.

ПАРИЖ, ПАТ. Прем'єр Даладіє вислав емібасадорові де Жувеяселі телеграму висловлюючи своє задоволення з підписання пакту 4-ох

ДОЛЯР 6.25 ЗОЛ.

На чорний біржі плачено за доллар 6.25 зок.

„Як Збруч річку проходили“.

(В сумні 14-літні роковини).

Моїм друзям, з кистями довголось мені переходити Збруч — лислянузу.

Це було перед чотирнадцятьма роками... Горячий липневий день 16. — 1919 року...

Довгі, довгі ряди сірих мундурів стояли на клаптику рідної землі... Сумні лиця, зажурилі чола...

Позад них горючі села, порозкидані могили, розриті стрільними поля...

За ними нісся плач старих батьків, татарів, маленьких діточок...

— „Куди йдете?... Стільки гас лягло тут... ви... останні вже нас кидаєте?“

І ніч в відповідь несуться стріли... Шораз ближче... і ближче... Ворожі стріли мисаються зі своїми...

А перед ними супокійно, ліниво плаве Збруч... А там далі... щось невідоме, впраді та кож рідне, але таке таємниче...

— Куди дорога?... — питає думка думку.

— На Київ!... А в Київ у серце тісної Батьківщини — відповідає друга...

І мимоволі звертаються лиця в сторону червоної заграви, що ширшає шораз більше, а спечені від спраги уста шепчуть: — „Ми ще повернемо“.

Вже перші ряди переходять міст. Одні, другі, десяті, сотні... тисячі... Піхота, кіннота, гар-

матники... та вози... вози... Ще останній погляда поза себе кидають... Начеб хотіли у своїй душі вмістити цілу тісну Батьківщину, щоб перенести її у краще, спокійніше містечко, де не було би ні плачу... ні горя...

Переходять спровада, позажно відчувачи трагедію рідної землі. А стріли поза ними шораз ближче та ближче... То відступають останні ряди тих, що захищали перехід через річку. От вже на самому березі паде ще один, промисливий кулею. Власною кров'ю пращає вірний син дороги Матір...

Ще хвилинка... ще друга...

Ще один, ще другий ряд... І... перейшли...

В тім гук й стовп вогню. Міст висаджений...

Шлях за ними замкнений. Стали на другому березі і в сяєві заходячого сонця ще до останіе пращають рідну Батьківщину.

І ще востаннє вслухуються в розлучливий плач тих, що залишились по тамтому боці річки...

І ще востаннє шлють до них підбадьоруючі слова: ми вернемо внодовзі...

Простелився новий шлях. І кожний відчув, що не всім доведеться сюди вертати...

Це було перед чотирнадцятьма роками.

Степан Конрад.

З життя наших середніх шкіл.

Цьогорічні maturи і випуски по наших середніх школах просто фатальні. В кожній величезній держ. укр. гімназії в Коломиї (800—1000 учеників) в тепер всього 210 (!) учеників. До нової першої класи здало 12 учеників. В прив. гімназії Р. Школи в Коломиї здало maturу 3 ученики на 12 учеників VIII. кл. (предсідник візит. Туляк). В держ. укр. гімназії в Станиславові в 298 учеників, між ними всього 104 селян-

ників, вдало 7 (предсідник проф. Войцук зі Станиславова) і т. д. і т. д. Мусимо собі поставити питання, чому по наших середніх школах так фатально випадає maturи. Чи наші діти, що давніше належали до найкращих учеників, тепер так вже вчаться, чи наші учителі так вже вчать, чи складаються на це інші причини? Ми повинні про це знати, бо школа нині дорога річ. У наших приватних школах мусили ученики і учениці здавати maturу з 8 предметів, але в державних всього з 4—1 предметів! Чому тут така пеллаха? Якби виявилось, що причина цієї невдачі в тих інших причинах, то треба би нам вийти з тої байдужості, яка огорнула нас в останніх часах в шкільних справах. Шкіл мусимо боронити, бо інакше доля наша буде приречена. Мусимо так мало середніх шкіл, а ми зовсім не знаємо, що в них діється. Добре би було також, якби нам удалося відрити цифрові дані, скільки наших дітей оголошилося в цілім краю до нової першої класи. Виймо на тривогу, шукаймо доріг, поки час, бо буде запізно! Є серед нас вічні сварки через дрібні справи, а найважливішою справою, шкільництвом ми займаємося цікавимося. А прецінь надходить час, де не лише народним і середнім шкільництвом треба в усіх сил зайнятися, але й високим. Вступ для нашої молоді на високі школи шораз тяжчий, виїзд на чужину майже неможливий, середньобіральна молодь пічче надіти по батьківських домах і ряди нашої інтелігенції будуть шораз більше проріджуватися.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГолошуються в УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ських дітей. В VIII. кл. було 36 учеників, maturу здало 17 учеників (предсідник візит. Лещія). До нової I-ї класи оголошилося 27 учеників, іспиту не здало 10 учеників. В укр. жіночій гімназії Р. Школи в Станиславові було в VIII. кл. 14 учениць, maturу здало 7 учениць (предсідник управ. укр. держ. гімн. Левницький). В держ. укр. гімн. в Перемишлі було в восьмій класі 60 учеників, maturу здало 40 учеників (предсідник директор той же гімназії Шах). У прив. укр. гімназії Р. Школи в Городенці здало maturу 9 учеників, при письмовій maturі вдало 6 учеників, при усній також 3 учеників (предсідник візитат. Герстман). У прив. укр. гімн. Р. Школи в Рогатині здало maturу 11 уче-

СПОРТ.

УКРАЇНА — РЕКОРД 4:2 (2:0).

15. VII. Україна в складі: Бутель І; Миськів, Овчин; Підлісський, Кішля, Бутель II; Цимбала, Магочий, Кавеш, Воробець, Максимів.

Гра дуже цікава і на доволі високому рівні. В першій частині Україна має перевагу і добуває двоє воріт у 9 хв. зі стрілу Кавеша і в 21 хв. гарним стрілом Цимбали другі ворота. По перерві чорно-червоні дають атакують і в 3 хв. Максимів добуває острым стрілом воріт, а в 16 хв. Цимбала з перебою четверті ворота. Червоні Рекорд натискає і добуває двоє воріт в 32 і 34 хв. В Україні добре грає напад, а головно Цимбала, який без заміту, в обороні подобався Миськів. Видів 334.

УКРАЇНА II — РЕКОРД II 4:0 (2:0).

Гарна гра нападу України II, для якої виступали були Юськевич 2, Ліщинський і Лісевич. Дебют Кушніцького в обороні випав дуже добре, грачів повинен постійно грати на цій позиції.

УКРАЇНА — ТЕАМ ІМПЕРАТОР-ГЛЯДІАТОР 2:0 (1:0).

16. VII. Гра під час великої спеки була нецікава і без темпа. Україна у складі з попереднього дня, який у першій частині грав Бовк, у другій Магочий. Воріт добув Магочий в 21 і 23 хв. другої частини з двох брамкових замішав. Видів 150.

МИСТЕЦТВА ЛГІ.

ЛВІВ. Погонь — Легія 2:0 (1:0).

КРАКІВ. Висла — Подгуже 4:0 (0:0).

КРАКІВ. Гарбарня — Рух 4:2 (2:1).

ВАРШАВА. Чорні — Варшавська 1:1 (1:0).

СЕДЛЬЦЕ. Л. К. С. — 22 п. п. 3:1 (2:1).

МИСТЕЦТВА ЛВІВ. ОКРУГІ.

ПЕРЕМИШЛЬ. Легія — Польонія 1:1.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

СТАНІСЛАВІВ. Ревєра — Польонія (Чернівці) 2:2.

Нові книжки й журнали.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ч. 7-8, липень-серпень. Зміст. Купити угоди (обр.). Петрівка — на хліб голодів і Січинський; Полтава (3 обр.). М. Андрусак; Полтавський битва (1 обр.). „Підводне електричне око“. І. Крайчик; Українське життя в киянських часах (6 обр.). Я. Лещя; Внутрішні урядження і прикраси домінок укр. старшини (1 обр.). Ф. Коковський; Пам'ятки старожитності на Лемківщині: І. Сніжичина (3 обр.), II. Березівщина (4 обр.). Я. М. Береза; Поланка (4 обр.). Ф. Коковський; Заперечення правесности роду. Мих. Бардега; Записки садівництва та городництва. Складові частини: І. Шеляк. Е. Жарський; Жорстока богомольщина (1 обр.). С. Б.; Мать чарівниця. Ю. Кордюк; Чортине навісін (1 обр.). С. Б.; Соняний купець. С. Б.; Мистецтво плавати човном (1 обр.). Е. Жарський; Водний спорт. В турецькій каварні. Бубнище (1 обр.). М. Дольницький; На найвищу гору світа (2 обр.). М. Микшицько; Найдавший чупица-зах. укр. землі (1 обр.). Гострість британ. Мельба. Вистава укр. нар. мистецтва у Нью-Йорку (1 обр.). М. З-ий; Шангай (2 обр.). Свідомі мамутів (1 обр.). Уа (1 обр.). Братство волоцюг (1 обр.). Безрукий ратник (1 обр.). Як живуть арабські студенти (1 обр.). Останній курс в Явороні (1 обр.). Охороняймо старі дерева. Біографія. Історія Т-ва „Прогрес“ (3 обр.). Останній виховання: С. Магалак; Голосне читання; І. Брик; Особливо-виховне значіння прогулянок. Бібліотечний Портник: Б. Ч.; Бібліотечна статистика; В. Л.; Як опрацювати книжки; Опішки.

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Театри починають з причини ферій.

Кіна.

АДРІА: „Торговці живими товаром“.

АПОЛЬО: „Розкішна пригода“.

АТЛАНТИК: „Кіт“.

КАСНО: „Кривавий слід“.

КОПЕРНИК: „Діагональ з ір“ і „Підвешені ліцарі“.

МАРУСЕНЬКА: „Діагональ з ір“ і „Підвешені ліцарі“.

МІРАЖ: „Серія на роздор'жжю“.

МУЗА: „Кожному вільно виходити“.

ПАЛАС: „Сон — цілунок — дівчина“.

ПАЛАС: „Ратушин“ і „Вікторія та її сусіди“.

ПАСАЖ: „Нічна пригода Альдіна“ та „Левонка“.

СТИЛЕВ: „В кожній пристані дівчина“ і „Реванш“ Сатовського.

ХИМЕРА: „Мушкетери в II житті“.

УТІХА: „Сатана аздзроць“.

Закордонне радіо.

Понеділок, 17. липня 1933.

Кенігсберг (217,1) 20.05 Симфонічний концерт; Копенгаген (281,2) Музика Шопена; Мінськ (331,4) 17.10 Концерт; Штрасбург (345,2) 20.45 Симфонічний концерт; Ляйпциг (389,6) 21.25 Концерт; Бухарест (394,2) Легка музика; Сотеус (403,8) 19.50 „Пірама в Серау“ опера; Рим (441,2) 17.30 Концерт; Відень (518,1) 19.00 Кон-

церт; Будапешт (550,5) Камеральний концерт; Харків (937,5) 8.00 Грамофон; 14.00, 16.00, 19.00 Концерт; 18.30 Музичний концерт; Давентрі (1854,4) 21.30 Камеральний концерт; Париж (1724,1) 16.45 Камеральний концерт.

Вівторок, 18. липня 1933.

Мінськ (331,4) 20.30 Комедія; Штрасбург (345,2) 20.30 Камеральний концерт; Ляйпциг (389,6) 6.20, 13.15, 16.00 Концерт; Рим (441,2) 20.45 „Дон Паскаль“ опера; Брюссель (509,3) 20.00 Концерт; Відень (518,1) 20.30 Концерт; Будапешт (550,5) 20.15 Норманська дівчина; Харків (937,5) 8.00, 16.20 Грамофон; 9.00 Арія з опери; 10.00, 14.00, 18.00 Концерт; Давентрі (1854,4) 20.00 Концерт; Париж (1724,1) 21.30 „Весілля Жанети“ опера; Гамбург (1876) 19.45 Опереткова музика.

Львівське радіо.

Понеділок, 17. липня 1933.

7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.52, 7.55 Рад. програма; 12.55 Полудневий денник; 14.15, 15.15, 15.35, 22.45 Грамофон; 15.15 Славяне; 15.25 Господарський комуніст; 15.35 Збіжжєва біржа; 17.00, 18.15, 18.45, 20.00 Трансмісія в Варшаві; 19.20 Вечірня; 22.30 Спортові вісти; 22.40 Коментарі.

Вівторок, 18. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.55 Рад. програма; 12.55 Полудневий денник; 14.15, 15.15, 22.40 Грамофон; 15.15 Славяне; 15.25 Господарський комуніст; 15.35 Збіжжєва біржа; 17.00 „Краса Гудука“; 17.15, 17.15, 18.40, 20.00, 20.30, 22.00 Трансмісія в Варшаві; 19.20 Вечірня; 22.25 Спортові вісти.

ЦІННИК ОГолошень у ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстів і 8 шпальт оголошень.

Дрібні оголошення від слова:

1 м. односторонній або в обох місцях в рубриці оголошень	сод. 0.15
1 м. односторонній надісланий і некрологів	0.40
1 м. в тексті ілюстрацій	0.48
1 м. на першій сторінці	0.55

матрихонізація по	сод. 0.15
купно, продаж, виїзди і т. п.	0.10
шукаючі праці	0.05
слова товстих друком подвійно.	

Остання сторінка 1/1	сод. 1.00
1/2	0.50
1/4	0.25
1/8	0.10
Текстові сторінки 50 проц. дорожче.	